اۋەلگى ماقساتتىـ ۇمتىپـاۋ بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ

شينجياڭعا كومەكتەسۋ بارىسندا اۋەلگى ماقساتتان اينماي، بورىش ارقالادى

ـ ٴدوربىلجىن اۋداندىق پارتكومنىڭ ورىنباسار شۇجيى، لياۋنيڭ ولكەسى لياۋياڭ قالاسىنىڭ ٴدوربىلجىن اۋدانىنا باعىتتامالى كومەكتەسكەن كادرلارىنىڭ باس جەتەكشىسى جاڭ چىڭلياڭ جونىندە

جانىمزداعى ۇلگىلەر

□ ٴتىلشىمىز چىن چىن

شينجياڭعا كومەكتەسۋدىڭ الىس جولدارى، 6 كوكتەم مەن كۇزگە جالعاستى. ول لياۋياڭداعى شاعىن وتباسىن قيىپ، ٴدوربىلجىن سىندى ۇلكەن وتباسىنا كەلىپ، ٴىس ـ ارەكەتىمەن شينجياڭعا كومەكتەسۋگە كەلگەن ٴبىر كادردىڭ اۋەلگى ماقساتى مەن بورىشىن ايگىلەدى. ول ٴدوربىلجىن اۋداندىق پارتكومنىڭ ورىنباسار شۇجيى، لياۋنيڭ ولكەسى لياۋياڭ قالاسىنىڭ ٴدوربىلجىن اۋدانىنا باعىتتامالى كومەكتەسكەن كادرلارىنىڭ باس جەتەكشىسى جاڭ چىڭلياڭ ەدى.

■ "مەن استە قۇر سابىلمايمىن"

2013 ـ جىلى 12 ـ ايدا جاڭ چىڭلياڭ لياۋنيڭ ولكەسى لياۋياڭ قالاسىنىڭ شينجياڭعا كومەكتەسۋشى كادرى رەتىندە ٴدوربىلجىن اۋدانىنا كەلىپ، ٴدوربىلجىن اۋداندىق پارتكومنىڭ ورىنباسار شۇجيى مىندەتىنە تاعايىندالىپ، ساۋدا-گەر شاقىرىپ قارجى ەڭگىزۋ، كاسىپ ارقىلى شينجياڭعا كومەكتەسۋ قاتارلى قىزمەتتەردى باستاردى. شينجياڭعا كومەكتەسۋشى كادر رەتىندە، ول ٴوزىنىڭ ارقالاعان بورىشىن قانىق ٴبىلدى. ول: "شينجياڭعا كومەكتەسۋ قىزمەتى بارىسندا قاھارمان ەرلىكتەرىم بولماسا دا بولادى، ٴبىراق قۇر سابىلىپ جۇرمەيمىن"، ـ دەدى.

شينجياڭعا كومەكتەسۋ باستالعان كەزدە، جاڭ چىڭلياڭ تىنىم تاپپاي تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، جاعداي ۇعىسىپ، ٴدوربىلجىن اۋدانىنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋىنىڭ نەگىزگى ماتەريالىن يگەرىپ، شينجياڭعا كومەكتەسۋ قىزمەتىن ورىستەتۋگە نەگىز قالادى. ٴدوربىلجىن اۋدانىنىڭ ٴىس جۇزىندىگىمەن بىرلەسترىپ، جاڭ چىڭلياڭ كاسىپتى دامىتۋدى شينجياڭعا كومەكتەسۋ قىزمەتىن ورىستەتۋدىڭ تۇتقاسى ەتىپ، كاسىپ ارقىلى شينجياڭعا كومەكتەسۋ نسانى قۇرىلسىن بەلسەندىلىكپەن ىلگەرىلەتتى.

ٴدوربىلجىن (بيگتۇتان مەن جەرگىلىكتى ورىن. لياۋياڭ) ونەركاسىپ باقشا رايونى ٴدوربىلجىن اۋدانى ەكونوميكاسى دامۋىنىڭ قوزعالتقىشى، سوندداي ـ اق كوپتەگەن شينجياڭعا كومەكتەسۋ نساندارىنىڭ ٴبىرى. جاڭ چىڭلياڭنىڭ كۇش سالا ىلگەرىلەتۋىندە، باقشا رايونى ىلگەرىندى ـ كەيىندى كومەكتەسپ قۇرۋ قارجىسىنان 160 ميللىون يۋان قوسىپ، جول، سۋ جەتكىزۋ ـ بەعىستىرۋ، جاسىلداندىرۋ، كورىكتەندىرۋ، اكىمشىلىك قىزمەت وتەۋ ورتالعى سياقتى نەگىزدىك قۇرىلعىلار قۇرىلسىن اتقارىپ، سۋ جەتكىزۋ، ەلەكتر جەتكىزۋ، جول جەتكىزۋ، حابار ـ بايلانىس جەتكىزۋ، گاز جەتكىزۋ، جەردى تەگىستەۋ سىندى "بەستى جەتكىزۋ، ٴبىردى تەگىستەۋ"دى جۇزەگە اسىردى.

كەمەلدەنگەن نەگىزدىك قۇرىلعىلار قۇرىلسى شينجياڭ لۇعحۇيۇان ٴدارى ـ دارەمەك كاسىبى شەكتى سەرىكتەستىگى، شينجياڭ شينتيانجۇن ۇن شەكتى سەرىكتەستىگى سياقتى ٴبىر توپ جەرگىلىكتى ورىننىڭ دامۋ قاجەتىنە ۇيلەسەتىن كاسىپورىندارىدى كەلىپ ىرگە تەبۇگە باۋرادى، 5 جىلدان ارتىق ۋاقىت دامۋ ارقىلى باقشا رايونىنا ىرگە تەپكەن كاسىپورىندار باستاپقى 4تەن 16عا كوبەيىپ، قىزمەتكەرلەر ساناپقى 200دەن استامنان كوبەيىپ، 2000نان استامعا جەتتى، مۇنىڭ 40%ى از ۇلت جۇمىسشى ـ قىزمەتشىلەر مەن ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي وتباسلار بولىپ، جەرگىلىكتى ورىننىڭ ەكونوميكالىنىڭ دامۋ تاسىلىندە بۇرىلىس جاساۋىن جانە بۇقارانىڭ كەدەيلىكتەن ارىلۋىن جەبەدى.

جاڭ چىڭلياڭ قىزمەتكەرلەردى باستاپ جۇيەلى نسان باسقارۋ مەحانيزمى جوننده نزدەنس جاساپ، نسان باستالاردان بۇرىنعى باعالاۋدىڭ، سوڭعى باعالاۋدىڭ تۇتاس بارىسىنداعى باقلاۋ ـ باسقارۋ مەحانيزمىن جاڭالاپ، قارجى باسقارۋ ٴتۇزىمىن كەمەلدەندىرىپ، اقاۋسىزداندىرىپ، ەسەپ جابۋ مەن قازىنالىق باقلاۋدا "قورعانىس تۇرىن" مەقتاپ، "ورتتەن قورعانۋ داۋالى"نىڭ دارەجەسىن جوعارىلاتىپ، نسان قۇرىلسىنىڭ ياڭ السىن ٴونىمدى ىلگەرىلەتىپ، ەڭ زور دارەجەدە كومەكتەسپ قۇرۋ قارجىسىنىڭ رولىن ساۋلەلەندىرىدى. بۇدان سىرت، جاڭ چىڭلياڭ تاعى «ٴدوربىلجىن اۋدانىنىڭ جاسىل ورگانيكالىق جوباسى» سياقتى بۇكىل اۋدانىنىڭ 5 ۇلكەن دامۋ جوباسىن ۇيىمداستىرىپ جاساپ، كومەكتەسپ قۇرۋ نسانى زاپاس قويماسىن قۇرىپ، ٴدوربىلجىن اۋدانىنىڭ ۇزاق بولاشاقتىق دامۋى ٴۇشىن نەگىز قالادى.

جاڭ چىڭلياڭ كاسىپ ارقىلى شينجياڭعا كومەكتەسۋدىڭ جاڭا ارناسىن بەلسەنە قاراستىرىپ، اتقارۋدىڭ ونىمدىلىگىنە باسا ٴمان بەردى. 2016 ـ جىلى "تۇڭ ـ ىرباۋ. ٴدوربىلجىن اۋدانىنا 3 ـ كاسىپ دارەجەسىنىڭ جوعارىلاۋىن ىلگەرىلەتتى؛ "جۇباۋداي" قارجى قۇراۋ قىزمەت ۇلگىسىن سناق رەتىندە جۇرگىزۋگە نزدەنىس جاساپ، 100 ميللىون يۋان قارجى قۇراپ، بۇكىل اۋداندىق ورتا، شاعىن، ۇساق كاسىپورىندارىدىڭ قارجى قۇراۋى قيىن بولۋىن باسەيتتى.

■ "ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ تۇقىمى بولامىن"

ٴدوربىلجىن اۋدانى قالا ماڭ رايونى اۋدىلى سانليجۇاڭ قىستاعىنىڭ تۇرعىنى ىرىسجان قابيدەن جاڭ چىڭلياڭنىڭ جۇپ قۇراعان تۇسى. جاڭ چىڭلياڭدى اۋىزعا السا، 80 جاسىنداعى قارت ۇنەمى:"جاڭ شۇجي مەنىڭ تۇعان ۇلمداي"، ـ دەيدى.

ىرىسجان قارت ناۋقاس سەبەبىنەن جىل بويى توسەك تارتىپ جاتادى، وتباسىنىڭ تۇرمىس جاعدايى دا قيىن ەدى. جاڭ چىڭلياڭ لياۋياڭنىڭ شينجياڭعا كومەكتەسۋشى ەمدەۋ ماماندارىنىڭ ونىڭ ۇيىنە بارىپ وعان تەگىن ەمدەۋ جۇرگىزۋىن سايكەستىردى، وعان ەمدەلۋ قاراجاتى ٴۇشىن 2000 يۋان كومەك بەردى، سوندداي ـ اق ٴوز قالتاسىنان 10 مىڭ يۋان شعارىپ، ىرىسجاننىڭ ۇيىندەگىلەردىڭ وتباسلىق اسحانا اشۋىنا كومەكتەستى.

جاڭ چىڭلياڭ ۇنەمى قۇيعانسۋ مال فەرماسى سىحاين قىستاعىندا 78 جاسىنداعى كەرىم مامەت قارتتىڭ ۇيىنە بارىپ جاعداي ٴۇعىسىپ تۇرادى، بۇل ونىڭ تاعى ٴبىر تۇسى ەدى. قارتتىڭ ۇلى ارشيدەن كەرىمنىڭ قارا سانىندا ۇەنا تامىرى توسلىپ، جەرگىلىكتى شيىاحانادا ەمدەۋ مۇمكىن بولمايدى. جاڭ چىڭلياڭ شىن پەيىلمەن كومەكتەسپ شيپاحانامەن حابارلاسپ بەرەدى، ولاردا جەتكىلىكتى ەمدەۋ قاراجاتى جوق ەكەندىگىن بىلگەندە، 25 مىڭ يۋان الىپ شعىپ، وپەراتسيا اقىسىن تولەيدى، سوندداي ـ اق ارشيدەننىڭ كوڭىلىن اۋلاپ: "افشانىڭ سىنە سەن باسىڭدى قاتىرما، مەن بارمىن! الاڭسىز ەمدەلىپ جات، ٴسوز جوق، دەنساۋلىعىڭدى كۇتۋىڭ كەرەك"، ـ دەيدى.

جاڭ چىڭلياڭ: "مەن ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ تۇقىمى بولىپ، لياۋياڭ، ٴدوربىلجىن ەكى جەردەگى حالقتىڭ دوستىعىنىڭ ۇزاقتا جالعاسۋىنا مۇمكىندىك جاسايمىن"، ـ دەدى. 6 جىلعا جۋىق ۋاقىتتا، ول تۇسىنىڭ ۇيىنە كوپ رەت كەلىپ، ولاردىڭ تۇرمىس شارت ـ جاعدايىن جاقسارتۋىنا كومەكتەسپ، ولار ٴۇشىن جاقسى ٴىس، ناقتى ٴىس ىستەپ، قيىن ىستەرىن شەشىپ، ولارمەن ناعىز تۇىس، دوس بولدى.

■ "توپ ـ توپ شينجياڭعا كومەكتەسۋشى كادرلاردىڭ كوپتەپ ۇلەس قوسۋىن قاجەت ەتەدى"

جاڭ چىڭلياڭ بۇكىل ىنتا ـ پەيىلمەن شينجياڭعا كومەكتەسۋ قىزمەتىنە ات سالىستى، ول: "شينجياڭنىڭ ەكونوميكاسىن، قوعامىن دامىتۋدا، ٴار ۇلت بۇقارا سىنىڭ تۇرمىس ورەسىن جوعارىلاتۋدا، توپ ـ توپ شينجياڭعا كومەكتەسۋشى كادرلاردىڭ كوپتەپ ۇلەس قوسۋىن شۇعىل قاجەت ەتەدى" دەدى.

جاڭ چىڭلياڭ شينجياڭعا كومەكتەسۋشى قۇرىلىسنا باسا ٴمان بەرىپ، "ٴبىر جاقسى كىتاپ وقۋ، ٴبىر تالقى مىنبەردىن وتكىزۋ، ٴبىر ماقالا جازۋ، ٴبىر ونەردىن ٴوسىرۋ، ٴدوربىلجىن كۇندەلىگىنەن بىرەۋ جازۋ، حال سۇراۋ حاتىنان بىرەۋ جولداۋ" سياقتى قىمىلداردى ۇيىمداستىرىپ ورىنداۋدى دانەكەر ەتىپ، "جاپاعا ەرەكشە شىدامدى، شايقاسقا ەرەكشە شەبەر، ەرەكشە ٴتوزىمدى، ىنتىماقتى ەرەكشە دارىپتەيتىن، ەرەكشە ۇلەس قوساتىن، تارتىپكە ەرەكشە بويسۇناتىن" لياۋياڭنىڭ شينجياڭعا كومەكتەسۋشى قۇرىش قوسىنىن كۇش سالا سومدادى.

ٴدوربىلجىن اۋدانىنىڭ دامۋىندداعى كومەكسىز كۇش ماسەلەلەرىن جاقسى شەشۋ ٴۇشىن، جاڭ چىڭلياڭ ٴدوربىلجىن اۋدانىنا جوعارى ساپالى، تاپجىلمايتىن دارىندىلار قوسىنىن قالىپتاستىرۋعا قۇلشىندى. ٴبىر جاعىنان، جوسپار نشىندە تاڭداپ جىبەرۋ مەن يكەمدىلىكپەن تاڭداپ جىبەرۋدى ۇشتاستىرۋعا تابادى بولىپ، "ۇجىمدىق ۇلگى"دە وقۋ ـ اعارتۋ ارقىلى شينجياڭعا كومەكتەسۋ مىندەتىن جوعارى ولشەمەن ورىندادى؛ ەندى ٴبىر جاقتان، "كادر ـ دارىندىلاردىڭ ساپاسىن جوعارىلاتۋ ىنجەنەرياسىن" باس تۇتقا ەتۋ ارقىلى قاجەتسىنۋ بەتالسىن كورنەكتىلەندىرىپ، «ٴدوربىلجىن اۋدانىنىڭ كادر جانە وقىتۋشى، شىياگەر سياقتى كاسىپتىك ـ تەحنيكالىق دارىندىلار قوسىنى قۇرىلسى جوباسىن» بەلگىلەپ اتقاردى، شينجياڭعا كومەكتەسۋشى ەمدەۋ مامانداردىن شەت ـ شالعاي اۋىل ـ قىستاقتاردىعى ەگىنشى ـ مالشى وتباسلارىنا شىكەرىلەي بارىپ، "نەگىزگى ساتىنى ارالاپ سالاماتتىق جەتكىزۋ" قيىمىن ورىستەتۋگە ۇيىمداستىردى؛ ٴدوربىلجىن اۋدانىنىڭ 3 جىل نشىندە لياۋياڭ قالاسىنا ەڭبەككۇشتەردى ويىستىرىپ جۇمىستاندىرۋ قىزمەتى جوباسىن اقىلداسىپ بەلگىلەپ، سەلەبەستىك مەحانيزمىن، باسقا كاسىپكە ويىستىرىپ جۇمىستاندىرۋ مەحانيزمىن، جوعارى مەكتەپتەن وقۋ تاۋىسقاندارىدى جۇمىستانۋعا، شارۋاشىلىق قۇرۋعا تاربيەلەۋ مەحانيزمىن اقاۋسىزداندىردى، ٴبىر ـ بىرلەگەن شارالار ٴدوربىلجىن اۋدانىنىڭ ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامنىڭ دامۋىن پارمەندى دارىندى تىرەكپەن قامدادى.

جاڭ چىڭلياڭ تاڭداۋلى كومپارتيا مۇشەسى ولشەمەمەن وزىنە قاتاڭ تالاپ قويىپ، ٴدوربىلجىن اۋدانىنىڭ قىزمەتىنە بۇكىل ىنتا ـ پەيىلمەن كىرىستى. 2014 ـ جىلدان بەرى، ول جىلدىق باعالاۋدا تۇگەلدەي ۇزدىك بولدى. قىزمەت ناتيجەسى كورنەكتى بولعاندىقتان، جاڭ چىڭلياڭعا 2016 ـ جىلى 12 ـ ايدا اۋتونومىيالى رايوندىق پارتكوم مەن اۋتونومىيالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتى جاعىنان "تاڭداۋلى شينجياڭعا كومەكتەسۋشى كادر" اتاعى بەرىلدى، ٴبىر رەت جەكە 2 ـ دارەجەلى ەڭبەك جازىلدى؛ تارباعاتاي ايماقتىق پارتكوم مەن ٴۇلي مەكەمەسى جاعىنان 2017 ـ جىلعى "تاربا-عاتايدى كورگەيتكەن قۇرىلسشى" مەدالى بەرىلدى، 2 رەت تارباعاتاي ايماعىنىڭ جەكە 3 ـ دارەجەلى ەڭبەگى جازىلدى.

"قوي شارۋاشىلىعى" اۋىر كەدەي وڭىرلەردىڭ دامۋ كومەسكى كۇشىن دالمە ـ ٴدال جاندانىدىردى

(باسى 1 ـ بەتتە)

وسىعان بايلانىستى، تيانجين ازىق ـ تۇلىك توبى مەن اۋچۇن مال شارۋاشىلىعى سەرىكتەستىگى شەريا اۋدانىندا جينكىن اۋچۇن ەگىن، مال شارۋاشىلىق عىلىم ـ تەحنيكا شەكتى سەرىكتەستىگىن تىزىمگە الدىرىپ قۇرىپ، شەريا اۋدانىنىڭ گۇلاقما قالاشعىندا جىلدىق اسىل تۇقىمەمەن قامداۋ قۇاتى 18 مىڭ تۇياق كولەمىندەگى وزەكتى اسىل تۇقىمدى قوي فەرماسىن قارجى قوسىپ قۇردى. نسانىنىڭ وزەكتى رايونى ٴوندىرىس دەڭگەيىنە جەتكەننەن كەيىن، 450 مىڭ جەرگىلىكتى ساۋلىق قويدىڭ تۇقىمىن اسىلداندىرۋعا ٴارى 3 جىل ۋاقىتپەن شەريا مەن كەريا ەكى اۋداندىق ٴبىر ميللىون قويدىڭ تۇقىمىن اسىلاندىرىپ، دەڭگەيىن ٴوسىرۋدى جۇزەگە اسىرۋعا بولادى.

"جەرگىلىكتى قىستاق تۇرعىندارىنىڭ كاسىپورىندا جۇمىس ىستەۋىنە بولادى، كاسىپورىن تاعى قامىس، جوگىشتا سياقتىلاردى دا ساتىپ الادى، قوي شارۋاشىلىعى جەرگىلىكتى شارۋا وتباسلارىنىڭ كىرىسىن ارتتىرۋىنا دەم بەردى". جينكىن اۋچۇن ەگىن، مال شارۋاشىلىق عىلىم ـ تەحنيكا شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باس جوراسى داي شيىۋ بىلاي دەدى: كاسىپورىن تاعى شينجياڭعا كومەكتەسۋ قارجىسىن قوسىپ، كەدەي وتباسلارىنا كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ساۋلىق قويىن ساتىپ الىپ بەردى، شارۋا وتباسلارى وزەكتى اسىل تۇقىمدى قوي فەرماسىنا جانە سويس قويدى كوبەيتىپ جەتىلدىرۋ فەرماسىنا جارنا قوسسا، كاسىپورىن ٴبىر تۇتاس تيجارات جۇرگىزىپ، باسقارۋعا جاۋاپتى بولادى، شارۋا وتباسلارى جىل سوڭىندا جارنا پايدا بولسىنىن يگىلىكتەنە الادى.

حوتان ايماقتىق پارتكومنىڭ ورىنباسار شۇجيىسى، تيانجيننىڭ شينجياڭعا كومەكتەسۋ الدىڭعى جاق قولباسشىلىق شتابىنىڭ باس قولباسشىسى لي ۇنيۇن بىلاي دەدى: جارنا قوسپ پايدا بولسىنىن يگىلىكتەنۋ جانە جۇمىس ىستەۋ سياقتى ەكى جاقتان كىرىس كىرگىزۋ ارقىلى ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي وتباسلارىنىڭ جىلىنا ورتا ەسەپپەن 5000 يۋان ارتىق كىرىس كىرگىزۋىن جۇزەگە اسىرۋعا بولادى.

قازىر كاسىپورىن 80 ميللىون يۋان قارجى قوسىپ، شينجياڭعا كومەكتەسكەن ولكە، قالالاردىڭ 104 ميللىون يۋان قارجى سايكەستىرىپ جەرگىلىكتى ورىندا اۋداندى بىرلىك ەتكەن، كوشىرىپ قولدانۋعا بولاتىن "باستاماشى كاسىپورىن (باس فەرما) + بازا (بولىمشە زاۋەد) + سەلبەستىك كوپەيتۋ + باعىمشىلىق وتباسى (كەدەي وتباسى)" سىندى 4 دارەجەلى سويس قويدى كوبەيتىپ جەتىلدىرۋ جۇيەسىن ورناتىپ، شەريا مەن كەريا اۋدانىندا ەكى وزەكتى اسىل تۇقىمدى قوي فەرماسىن قۇردى ٴارى ماڭايدان 20 كوبەيتىپ جەتىلدىرۋ بولىمشە زاۋەدىن قۇرۋدى، 151 باعىمشىلىق سەلبەستىك كوپەيتۋ جاڭالاۋدى، 1425 باعىمشىلىق ٴىرى وتباسىن دامىتۋدى ىلگەرىلەتتى.

سونىمەن بىرگە، حوتان ايماعى تاعى اسىل تۇقىمدى قوي كوبەيتىپ جەتىلدىرۋدى، جەم ـ ٴشوپ ٴوندىرىسىن، مال سويۋ ـ مانەرلەۋدى، تەحنيكالىق باۋلۋدى قامتىعان "4 ٴىرى جۇيە كاسىپ سالاسى تىزبەگىن" قۇرۋدى ىلگەرىلەتىپ، مال شارۋاشىلىعى ارقىلى كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋداعى ولقىلىقتاردى تولقتادى، مۇنىڭ ىشىندە، قۇرىلسى باستالعان جىلدىق ٴوندىرىسى قۇاتى 120 مىڭ تونناليق جەم ـ ٴشوپ زاۋودى جانە جىلدىق مانەرلەۋ قۇاتى 500 مىڭ تۇياق كولەمىندەگى سويسحانا تۇقىم، جەم ـ ٴشوپ سالىستىرما ولشەمى، ۋاكسينا ەگۋ، ىندەتتەن ساقتانۋ، تەحنيكالىق جاقتان قىزمەت وتەۋ، قورعالى باعادا ساتىپ الۋ سىندى "5 ٴبىر تۇلعالانعان باعىمشىلىق ۇلگىسىن" اتقارىپ، قازىر 630 مىڭ تۇياقتىق كولەمدەگى باعىمشىلىقتى جۇزەگە اسىرىپ، 1959 ادامنىڭ تىكەلەي جۇمىستانۋىن جەبەپ، 6321 كەدەي وتباسىنىڭ كەدەيلىكتەن ورنىقتى ارىلۋىنا تىكەلەي كومەكتەسىپ، سۇيەمەلدەپ، 15 مىڭ كەدەي وتباسىنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلىپ، كىرىسىن ارتتىرۋىنا نەپال جاساپ، باستاماشىلىق ەتتى. العاشقى ەسەپتەۋگە قاراعاندا، حوتان ايماعى "كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ قويى" شارۋاشىلىعى ارقىلى 174 مىڭ 600 ادامدى كەدەيلىكتەن ارىلتادى، بۇل تۇتاس ايماقتاعى كەدەي جان سانىنىڭ 18.7%ىن ەلەيدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

■ جاڭا اقپارات قۇرالدارىندا تانىستىرۋ بارلىق جەردە گۇل اشتى

7 ـ ايدىڭ 19 ـ كۇنى "دوۋىين تاماشا قۇمىل" كولەمدى ۇگىتتەۋ ـ تانىستىرۋ قيمىلى رەسمي جەلىگە شعارىلدى. بۇل قيمىل قۇمىل قالاسىنىڭ بيىلعى جاز، كۇز ماۋسىمدارىندا "ٴبىر يۇاندىق الەۋمەتتىك يگىلىك بوينىشا قۇمىلعا ساياحاتتاۋ"، "قۇمىل قاۋىنى مەرەكەسى" سياقتى جەلىلەس جەلدەن تىس مادەنيەت ساياحات قيمىلدارىمەن سايكەسپ، دوۋىين قىسقا بەينەجازبا APPندا قۇمىلعا قاتىستى ساياحات كورسىنىس اۋماعى، جەر جايى، ەل جايى، تاريحي مادەنيەت، تاماشا تۇرمىس سياقتى قىسقا بەينەجازبا مازمۇندارىن جيناقتادى ٴارى قۇمىل قالاسندا كورىنىس اۋماقتارىندا، كورىنىس تۇيىندەرىندە، كولەمدى كەشكى بازارلاردا، ٴتۇيىندى ساۋدا شەڭبەرلەرىندە، بۇقارالىق الاڭداردا 10 دوۋىين "ٴسوزسز باراتىن جەر ٴتۇينىن" قۇرىپ، شينجياڭنىڭ ٴىشى ـ سىرتىندا ساياحاتشىلاردى "ٴسوزسز باراتىن جەرگە كەلىپ" تەماشالاستىق تۇدىرۋعا، جەلدەگى باسەكەگە قاتىناسۋعا باۋرادى. قازىر كوپتەگەن يىتەرىنەت قولدانۋشىلار بۇعان قاتىناستى، قويىلۋ مولشەرى دە 14 ميللىون رەتكە جەتتى.

قۇمىل قالاسى تاعى قۇمىلدىڭ تاماشا جاراتىلىستىق ورتاسى، ۇزاق تاريحي مادەنيەتى سياقتىلاردى ۇگىتتەپ تانىستىرۋدى جوسپارلاپ وتىر.

"ٴبىز قۇمىل حيكاياسىن جاقسى بايانداپ، قۇمىلدىڭ وبرازىن جوعارىلاتىپ، جىبەك جولىنداعى ايگىلى قالا تۇلعالاپ، ٴتاتتى قۇمىلدىڭ جاڭا تانسقىسىن سومدايمىز"، ـ دەدى چين شۇەبيك.

"بوعدا كولىن دوۋىينعا شعارىپ، دۇنيەجۇزىندەگى بارلىق ادامعا تانىستىرامىز". تيانشان بوعدا كولى كورىنىس اۋماعىنىڭ دوۋىينحاۋى كورىنىس اۋماعىنىڭ ٴتورت ماۋسىمداعى كورىنىسىنىڭ قىسقا بەينەجازباسىن ۇزدىكسىز جاريالادى، ونىڭ ەڭ جوعارى كورىلۋ مولشەرى 148 مىڭ رەتكە جەتتى. شينجياڭ بوعدا كولى باسقارۋ كومىتەتى ۇگىت ـ تاربيە، زاڭ ەرەجە باسقارماسىنىڭ باستىعى لۇ ليكۇن بىلاي دەپ تانىستىردى: 2018 ـ جىلى قىستا كورىنىس اۋماعى دوۋىين جارىسىن وتكىزىپ، قىستىق ساياحات قيمىلدارىن ۇگىتتەپ، تاماشا ونىمدىلىك جاراتتى. بيىل كوكتەمنەن بەرى كورىنىس اۋماعىنىڭ ٴتۇرلى قيمىلدارىندا دوۋىين سياقتى قىسقا بەينەجازبا تۇعىرلارىنان پايدالانىپ ۇگىتتەۋ، تانىستىرۋ جاسادى. مىسالى، بيىلعى جۇڭگو ساياحات كۇنىندە، ۋاڭي تەكە تاراتۋ تۇعىرى تيانشان بوعدا كولى كورىنىس اۋماعىنىڭ قيمىلىن تەكە تاراتتى، سول كۇنى قيمىلعا قاتىناسقان يىتەرىنەت قولدانۋشىلار ٴبىر ميللىون ادام ـ رەتكە جۇتقاپ، 3 كۇندە كورىلۋ مولشەرى جيىنى 2 ميللىون ادام ـ رەتتەن استى.

قازىر ٴتۇرلى جاڭا اقپارات قۇرالدارىندا، جاراتىلىستىق كورىنىس، ٴان ـ بيەدەن تىس، تاماقتانۋ، قونۋ، ٴجۇرۋ، ساياحاتتاۋ، زات ساتىپ الۋ، كوڭىل اشۋ سياقتى شينجياڭ ساياحاتىنا قاتىستى مازمۇندار كوپتەپ تابىلادى، ولاردىڭ كوبى ايماقتاردىڭ، وبلىستاردىڭ، قالالاردىڭ، كورىنىس اۋماقتارىنىڭ، كورىنىس تۇيىندەرىنىڭ جاڭا اقپارات قۇرالدارىمەن تىعىز سەلبەسۋىنىڭ ناتيجەسى.

■ جاڭا وزگەرىستەر تولاسسىز تۇىلدى

شينجياڭ گۇانشى يىتەرىنەت عىلىم ـ تەحنيكا شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باس ديرەكتورى ياڭ دۇڭلياڭنىڭ قازىر ساباق ٴوتۋشى مۇعالىم دەڭگەن جاڭا سالاۋاتى بار.

بيىل 4 ـ ايدا التاي ايماعى دوۋىينمەن قول تەلەفوندا قىسقا بەينەجازبانى تەز جاساۋ كۇرسىن وتكىزدى، بۇعان اۋدان ـ قالالاردىڭ، ايماققا توتە قاراستى تاراۋلاردىڭ، ورىنداردىڭ جانە كورىنىس اۋماقتارىنىڭ سىرتقا باعىتتالعان ۇگىت تىرەكتىلەرىنەن 200گە جۋىق ادام قاتىناستى، ياڭ دۇڭلياڭ سوندداي نەگىزگى لەكسيا سويلەۋشى مۇعالىمدارىنىڭ ٴبىرى، ول دوۋىيننان پايدالانىپ يىتەرىنەتتە قىزۋ قارسى الۋعا بولەنگەن ٴسوزسز باراتىن ٴتۇيىندى قالاي قالىپتاستىرۋ، دوۋىين city جوباسى سياقتىلاردان ساباق ٴوتتى. "بىلتىر سوڭعى جارتى جىلدان باستاپ، مەنى جاڭا اقپارات قۇرالدارىندا ۇگىتتەۋ شەبەرلىگىنەن ساباق وتۋگە ۇسىنىس ەتكەن جەرلەر بارعان سايىن كوبەيدى، اسىرەسە، بيىل الدىڭعى جارتى جىلدا ەرەكشە قاربالاس بولدىم"، ـ دەدى ياڭ دۇڭلياڭ.

بەيجيڭ زىجيە تياۋدۇڭ عىلىم ـ تەحنيكا شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ قاراماعىندداعى تيجارات ـ ساتۋعا قىزمەت وتەۋ ماركاسى رەتىندە جۇيلياڭ يىنچيڭ سەرىكتەستىگى جينرى توۋتياۋ، دوۋىين قىسقا بەينەجازباسى، شيگۇا بەينەجازباسى سياقتى ونىمدەردى بىرىكتىردى، ال شينجياڭ گۇانشى يىتەرىنەت عىلىم ـ تەحنيكا شەكتى سەرىكتەستىگى تاعى جۇيلياڭ يىنچيڭ سەرىكتەستىگىنىڭ شينجياڭ رايونىنداعى ساۋداعا بەتالعان سەلبەستىك سەرىكتەستىگى بولىپ تابىلادى. 2018 ـ جىلى 12 ـ ايدا اتالعان سەرىكتەستىك پەن اۋتونومىيالى رايوننىڭ قاتىستى تاراۋلارى دوۋىين باسەكەسىن ـ "دوۋىينعا بىلەسە شينجياڭدى تاماشالاۋ"دى سەلبەسپ وتكىزدى، كەزەكتە قويىلۋ مولشەرى 3 ميلليارد 540 مىڭ رەتكە جەتتى. بيىل شونجى اۋدانىمەن سەلبەسكەن دوۋىين تاقىرىبىندداعى "ارماندداعان جانبۇلاق" تىڭ جەلدە 3 كۇندىك قويىلۋ مولشەرى 68 ميللىون رەتكە جەتتى.

كەزەكتە "كوكتەمدە بۇرالا بيگە باسقان ناراتتا الۋان گۇلدەر اشىلدى"جايقالا اتىندداعى "گۇل تاماشالاۋ" جەلىلەس دوۋىين ٴتول جاسامپازدىق قىسقا بەينەجازبا جارىسى دۇماندى ورىستەتىلۋدە. نارات كورىنىس اۋماعى وسى قيمىلدى 5 مەرزىمگە ٴبولدى، 4 ـ ايدان 8 ـ ايعا دەيىن جالعاسادى، شينجياڭنىڭ ٴشى ـ سىرتىندداعى ساياحاتشىلار نارات كورىنىس اۋماعىندداعى گۇل ماۋسىمى فاكتورلارىن سۇرەتكە تۇسىرگەن دوۋىين تۇىندىلارىمەن باسەكەگە قاتىناسۋىنا بولادى. نارات كورىنىس اۋماعىن باسقارۋ كومىتەتى تيجارات ـ ساتۋ ورتالعىنىڭ قىزمەتكەرى چى حۋا بىلاي دەپ تانىستىردى: كورىنىس اۋماعى رەسمي سايت، ۋىچات، ميكروبلوك، توۋتياۋحاۋ، دوۋىينحاۋ سياقتى كوپ ٴتۇرلى اقپارات قۇرالدارى تۇعىرنان تولىق پايدالانىپ، ۇگىتتەۋ، تانىستىرۋ جۇرگىزدى. قازىر كورىنىس اۋماعى رەسمي سايتىنىڭ كورىلىم مولشەرى 700 مىڭ رەتكە تايادى، ميكروبلوكتا تەك "كەڭىستىكتەگى ساحارا ـــ نارات" تاقىرىبىنىڭ كورىلىم مولشەرى 51 ميللىون 710 مىڭ رەتكە، تالقىعا قاتىناسقان ادامدارىنىڭ سانى 270 مىڭعا جەتتى.

قازىر كوپتەگەن ايماقتىق، وبلىستىق، قالالىق مادەنيەت ـ ساياحات تاراۋلارىنىڭ قىزمەتكەرلەرى جاڭا اقپارات قۇرالدارىنىڭ "مايتالمانىنا" اينالدى. چين شۇەبيگىنىڭ دوۋىندداعى "جانكۇيەرلەرى" 2000عا تايادى، ول ٴتۇرلى ساياحات قيمىلدارىنا قاتىناسقان كەزدە، قىسقا بەينەجازبا ٴتۇسىرىپ تاراتتى.

■ جاڭا سەلبەستىك جابال جاسالدى

"قازىر ٴبىز شينجياڭداعى 95% كورىنىس اۋماعىمەن، 95% قوناقجايمەن، 60% ـــ 50% حالقتىق تۇسەلحانامەن كاسىپتىك بارىس ـ كەلىس ورناتتىق"، ـ دەپ تانىستىرۋ جاسادى شيەچىك توبىنىڭ ۇكىمەت بايلىعى سەلبەستىك ٴبولىمىنىڭ ورىنباسار باس ديرەكتورى، نسانالى جەردىڭ تيجارات ـ ساتۋ باس ديرەكتورى جاڭ شۇي. كەزەكتە شيەچىك سانجى، التاي، تۇرپان، قۇمىل، قارامايلى، تارباعاتاي سياقتى ايماق، وبلىس، قالالاردىڭ ۇكىمەتتەرىمەن سەلبەسكەن نسانداري جوننده دە كەڭىسۋ ۇستىندە.

شيەچىك مەن شينجياڭنىڭ جەر ـ جەرىنىڭ سەلبەستىك ٴتاسىلى الۋان ٴتۇرلى، مىسالى، بۇرشىنمەن سەلبەستىگى ساياحات ەستەلىگىن الۋ، جەلدە جيناۋ ـ تاراتۋ ورتالعى، ونىمدەردى زەرتتەۋ ـ اشۋ، جاڭا اقپارات قۇرالدارىنىڭ تيجارات ـ ساتۋى سياقتىلاردى قامتيدى. "ٴبىز مارکا باسىمدىعىن قامتىعان ٴوز ارنامىزدىڭ باسىمدىعى ارقىلى شينجياڭنىڭ جەر ـ جەرىنىڭ مارکانى جالپىلاستىرۋنا، حاريدار تارتۋىنا جانە شينجياڭعا ساياحاتتاي كەلگەند